

Rakamaz Város
Képviselő-testülete
4465 Rakamaz, Szent István út 116.
Telefon: (42) 570-700

a./ tárgysorozata
b./ jegyzőkönyve
c./ rendelete: 9.
d./ határozatai: 106-111

Száma: 1/156- /2025.

T Á R G Y S O R O Z A T

- 1.) A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által szabályozott pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások helyi szabályairól szóló 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet módosítása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 2.) Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde főigazgatói beosztás ellátására kiírt pályázat elbírálása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 3.) Egyéb szociális támogatás megállapítása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 4.) A Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Temetők kisléptékű infrastruktúrális fejlesztése” című, MFP/ÖTIFB/2025/TKIF kódszámú pályázati kiírás alapján a rakamazi 632/1 hrsz-ú köztemető területén 2 db új urnasírbolt parcella létesítésére vonatkozó pályázat benyújtása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 5.) 2023-2028. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának elfogadása.
Előadó: Bodnár László polgármester

Rakamaz, 2025. július 31.

3p
Bodnár László
polgármester

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Rakamaz Város Képviselő-testületének 2025. július 31. napján 8³⁰ órától a Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal tanácstermében megtartott üléséről.

Jelen vannak: Bodnár László polgármester
Fotta Csaba
Krausz Károly Csaba
Pózer Tamás
Szlobodáné Dr. Nagy Judit Piroska
Vaszil Zoltán képviselők

Dr. Kóder László jegyző

Tanácskozási joggal meghívott a 2.) napirendi pontnál
Turkóné Demeter Éva Mariann pályázó

Távolmaradt:

Távolmaradását bejelentette:

Takács Ferenc képviselő

Bodnár László polgármester köszönti a képviselőket, valamint Dr. Kóder László jegyzőt.

A polgármester megállapítja, hogy az ülés határozatképes, mert a 7 fő képviselő-testületi tagból 6 fő jelen van.

Ezt követően Bodnár László polgármester javasolja, hogy a meghívóban szereplő napirendi pontokat tárgyalja meg a Képviselő-testület.

A Képviselő-testület 6 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
106/2025. (VII.31.) KT.
h a t á r o z a t a

napirend meghatározása

A Képviselő-testület

Rakamaz Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. július 31-ei ülésének napirendjét az alábbiak szerint **határozza meg**:

- 1.) A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által szabályozott pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások helyi szabályairól szóló 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet módosítása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 2.) Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde főigazgatói beosztás ellátására kiírt pályázat elbírálása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 3.) Egyéb szociális támogatás megállapítása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 4.) A Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Temetők kisléptékű infrastruktúráis fejlesztése” című, MFP/ÖTIFB/2025/TKIF kódszámú pályázati kiírás alapján a rakamazi 632/1 hrsz-ú köztemető területén 2 db új urnasírbolt parcella létesítésére vonatkozó pályázat benyújtása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 5.) 2023-2028. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának elfogadása.
Előadó: Bodnár László polgármester

1. napirendi pont: A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által szabályozott pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások helyi szabályairól szóló 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet módosítása.
Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

A szociális rendeletben az önkormányzat által nyújtható egyéb szociális támogatásra vonatkozó szabályokat módosítani, pontosítani, illetve a magasabb rendű jogszabályhoz igazítani szükséges. A rendelet-tervezet az ingyenes intézményi gyermekétkeztetés esetében a jövedelmet nettó jövedelemre javasolja módosítani, a nem tanköteles korú gyermekek, tanulók esetében a tanulói jogviszony igazolására a

köznevelési törvény előírásai szerint a diákigazolvány is alkalmas, melynek megfelelően módosítani szükséges a rendeletet.

A Képviselő-testület 6 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi rendeletet alkotta:

Rakamaz Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
9/2025. (VII.31.)
önkormányzati rendelete

**a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által
szabályozott pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások, valamint a
személyes gondoskodást nyújtó ellátások helyi szabályairól szóló 5/2015. (II.27.)
önkormányzati rendelet módosításáról**

- [1] A rendeleti szabályozás célja az egyéb szociális támogatásokra vonatkozó szabályok módosítása.
- [2] Rakamaz Város Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 32. § (3) bekezdésében, a 132. § (4) bekezdés g) pontjában biztosított felhatalmazás alapján, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által szabályozott pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások helyi szabályairól szóló 5/2015 (II.27.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: rendelet) 16/A. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) Az önkormányzat képviselő-testülete saját hatáskörben a szociális ellátásra biztosított adott évi költségvetési keretösszegének terhére ingyenes intézményi gyermekétkeztetést biztosíthat – az adott év július 31. napjáig meghozandó külön döntése alapján – a köznevelési intézményekben bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben, iskolai oktatásban részesülő azon rakamazi lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek, tanulók részére, akik jogszabályi rendelkezés alapján ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben nem részesülnek és családjukban az egy főre számított havi nettó jövedelem összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tízszeresét nem haladja meg.”

2. §

(1) A rendelet 16/B. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az önkormányzat képviselő-testülete saját hatáskörében a szociális ellátásra biztosított adott évi költségvetési keretösszegének terhére – az adott évben június 15. napjáig meghozandó külön döntése alapján – évente egy alkalommal iskolakezdési támogatást nyújthat a Rakamaz városban bejelentett lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező, és tárgyév augusztus 1. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő azon tanulók részére, akiknek családjában az egy főre számított havi nettó jövedelem összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tízszeresét nem haladja meg, és aki)
 „a) köznevelési intézményben alapfokú tanulmányokat iskolába járással folytat, vagy”

(2) A rendelet 16/B. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Iskolakezdési támogatás iránti kérelmet – amennyiben az e § (1) bekezdése szerint döntést hozott a Képviselő-testület – a kérelmezőnek a rendelet 3. mellékletét képező formanyomtatványon lehet benyújtani, melyhez csatolni kell a nem tanköteles korú tanuló esetén a tanulói jogviszony igazolására szolgáló érvényes diákigazolvány másolatát. Kérelem a tárgyév július 1. napjától szeptember 15. napjáig nyújtható be, a határidő elmulasztása jogvesztő.”

3. §

A rendelet 3. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

4. §

Hatályát veszti a rendelet 16/B. § (1) bekezdés b) pontja.

5. §

Ez a rendelet 2025. augusztus 1-jén lép hatályba.

Bodnár László
polgármester

Dr. Kóder László
jegyző

1. melléklet a 9/2025. (VII.31.) önkormányzati rendelethez

„3. melléklet az 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelethez

KÉRELEM
ISKOLAKEZDÉSI TÁMOGATÁS IGÉNYBEVÉTELÉHEZ

1.A kérelmező adatai:

Név: _____ Leánykori név: _____
Születési hely: _____ Születési idő: _____
Anyja neve: _____ Taj-szám: _____
Lakóhelye: _____
Telefonszáma: _____

2. Az oktatási intézmény és a támogatott tanuló adatai:

Az iskolakezdési támogatást saját jogon kérelmezem: ☐

Oktatási intézmény neve	Oktatási intézmény címe

Az iskolakezdési támogatást az alábbi tanulóra kérem megállapítani: ☐

Tanuló neve, születési helye és ideje, anyja neve, TAJ száma	Oktatási intézmény neve	Oktatási intézmény címe

2. Nyilatkozatok

- Nyilatkozom, hogy családomban az egy főre számított havi nettó jövedelem összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tízszeresét (285.000.- Ft/fő/hó) nem haladja meg.
- Nyilatkozom, hogy a kérelemben megjelölt tanuló(k) tárgyév augusztus 1. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesül(nek).
- Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy életvitelszerűen a lakóhelyemen élek, továbbá a kérelemben közölt valamennyi adat a valóságnak megfelel.
- Tudomásul veszem, hogy a kérelemben közölt jövedelmi adatok valódiságát a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 10. §-ának (7) bekezdése alapján a szociális hatáskört gyakorló szerv – a NAV hatáskörrel és illetékességgel rendelkező adóigazgatósága útján – ellenőrizheti.
- Hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak a szociális igazgatási eljárás során, valamint statisztikai célokra történő felhasználásához.

3. Tájékoztatás

A kérelem tárgy év július 1. napjától szeptember 15. napjáig nyújtható be személyesen, vagy postai úton a Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal Szociális Irodájába (4465 Rakamaz, Szent István út 116.).

Kérelmem kedvező elbírálása esetén az ügyemben hozandó határozat elleni fellebbezési jogomról lemondok.

Rakamaz, 20_____

kérelmező

Csatolandó melléklet:

- nem tanköteles korú tanulók esetén a tanulói jogviszony igazolására szolgáló érvényes diákigazolvány másolata”

2. napirendi pont: Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde főigazgatói beosztás ellátására kiírt pályázat elbírálása.

Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

A Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsődében jelenleg Pirint Zoltánné megbízott főigazgató látja el a vezetői feladatokat, megbízása 2025. július 31. napjáig tart. Pirint Zoltánné a nők 40 év szolgálati ideje után járó nyugdíjat szeretné igénybe venni, felmentését fogja kérni. A Képviselő-testület a júniusi ülésén döntött a főigazgatói feladatok ellátására vonatkozó pályázat kiírásáról. A megadott határidőig egy pályázó nyújtotta be pályázatát, Turkóné Demeter Éva Mariann, a Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde kinevezett óvodapedagógusa. A benyújtott pályázat a pályázati kiírásnak mindenben megfelel. Tisztelettel köszöntöm a pályázót a testületi ülésen. Kívánja-e a pályázó kiegészíteni pályázatát?

Turkó Demeter Éva Mariann pályázó:

Köszönöm szépen a meghívást, örülök a lehetőségnek, hogy a képviselő-testület tagjait megismerhetem. Pályázatomat nem kívánom kiegészíteni, törekedtem arra, hogy röviden ismertessem a feladatokat, célokat. Legfontosabbnak az őszinteséget, a nyílt kapcsolatokat tartom mind a szülőkkel, gyermekekkel, kollégákkal, a fenntartóval.

H o z z á s z ó l á s o k :

Bodnár László polgármester:

Elmondható, hogy a településen az iskola vezetése az elmúlt időszakban megerősödött. Mindkét intézmény a gyerekekért dolgozik, azt gondolom, hogy az óvodának is fejlődnie kell. Az óvoda feladata, hogy a gyerekeket az iskolarendszerre felkészítse. Több évvel ezelőtt az akkori intézményvezető közvélemény-kutatást végzett arra vonatkozóan, hogy a szülők a vegyes vagy homogén csoportot részesítik-e előnyben. A felmérés eredménye az lett, hogy a szülők a vegyes csoportot preferálják. Véleményed szerint szükség van-e módosításokra, illetve hogyan fejleszthető az óvoda?

Turkóné Demeter Éva Mariann pályázó:

A vegyes és a tiszta csoportnak is megvannak az előnyei, hátrányai. A vegyes csoportban a kicsik nagyon sokat tanulnak a nagyobbaktól, a nagyok motiválják őket, illetve a nagyobb gyerekek felelősségtudata is kialakul. Az iskolai előkészítés nehezebben kivitelezhető a vegyes csoport esetén, hatékonyabb a tiszta csoportban.

Bodnár László polgármester:

A homogén csoportban történő óvodai nevelés könnyítené az iskolába beilleszkedést, ez kivitelezhető a mi óvodánk esetén?

Turkóné Demeter Éva Mariann pályázó:

Felmenői ágon kivitelezhető a homogén csoport bevezetése, a szülők azt nem preferálnák, ha minden csoport korosztályos csoporttá kerülne átalakításra, hiszen a gyereket ki kellene emelni a csoportból, ragaszkodnak egymáshoz, az óvónőkhöz.

Pózer Tamás:

Pedagógus társaimtól azt hallom, hogy az elsős gyerekeknél szeptembertől körülbelül két hónap mire szocializálódnak. Kaptok vagy kértek-e bármiféle visszajelzést, hogy mi okozza ezt? Óvodai értekezleten szóba kerül-e, szeretnétek-e a csoportok kialakításán változtatni? Az iskolai tanévzáró értekezleten főigazgató asszony kiemelte, hogy a rakamazi általános iskolában nő a gyermeklétszám. Véleményem szerint az iskolával szorosabb kapcsolatot kellene kialakítani, szakmailag összedolgozni. Erre milyen lehetőséget, megoldást látsz?

Turkóné Demeter Éva Mariann pályázó:

Azt gondolom, hogy az óvodából az iskolába történő átmenet nehéz a gyerekeknek, nagyon nehéz őket az iskolára felkészíteni. Az óvodában nincs kötelező foglalkozás, azon csak az vesz részt, aki szeretne. A jelenlegi előírások alapján az óvodában nem lehet feladatlapokat használni, ez is nehezíti a felkészítést. Az előző munkahelyemen használtuk a Difer felmérést, azt gondolom, hogy nevelési év elején és végén szükség lenne erre a felmérésre, hogy lássuk az eredményeket. A vegyes csoportban, ha iskolai előkészítőt tartunk, akkor abba akár a kiscsoportos gyerek is bekapcsolódhat. A szülők visszajelzéséből szoktunk tájékozódni arról, hogyan sikerült beilleszkedni az iskolába. Amikor szóba kerül az értekezleten, hogy lehetne tiszta csoportokat is kialakítani, mindig az merül fel, hogy melyik pedagógus vállalja a nagycsoportot, hiszen ott sokkal több a munka. Az iskolával valójában lehetne szorosabb kapcsolatot kialakítani. Azt gondolom, hogy több iskolai rendezvényen is részt vehetnének az óvodások, lehetne közös családi programokat szervezni, ahol a szülő a szülővel, gyerek a gyerekkel beszélgethet.

Szlobodáné Dr. Nagy Judit:

A benyújtott pályázat nagyon szép, igényes. Olvastam benne a digitális eszközök használatáról? Ezen mit kell érteni? Egyre többször hallani neves szakemberektől, hogy a digitális eszközök a gyerekek személyiségére, lelki fejlődésére negatívan hatnak. Tanulmányok kimutatták, hogy nagyon súlyos, káros hatásai vannak ezeknek az eszközöknek, 10 éves korig egyáltalán nem is javasolt a használatuk.

Turkóné Demeter Éva Mariann pályázó:

Digitális eszközök használatán például egy ének megtanulása során a zenehallgatást, ismeretterjesztő videók megtekintését értem. Nagyon szeretném a DIOO programot bevezetni, amelyet a nagycsoportosok időkorlát mellett érintős módszerrel használhatnának. Sajnos a gyerekeket nem lehet teljes egészében eltiltani ezen eszközöktől, de a szülőkkel összefogva lehet őket terelni a tudatos használat irányába.

Szlobodáné Dr. Nagy Judit:

Van-e olyan személy vagy személyek a jelenlegi tantestületben, akik a vezetői pályázatban megfogalmazott programok, célok elérését segítik? Mennyire van ráhatása az intézmények, hogy vegyes vagy korcsoportos csoportokban folyik a nevelés? Szakemberek véleménye szerint a tiszta csoportba járó gyerekek sokkal könnyebben tudnak alkalmazkodni az iskolához.

Turkóné Demeter Éva Mariann pályázó:

Jogsabályi előírás nincs arra vonatkozóan, hogy milyen csoportok kerülnek kialakításra, azt az intézmény a fenntartóval közösen határozza meg. Azt gondolom, hogy van olyan személy a tantestületben, aki a megfogalmazott célok elérésében támogatni fog.

Bodnár László polgármester:

Habár az iskola nem az önkormányzat fenntartásában működik, hosszú ideje azon dolgozunk, hogy próbáljuk helyben tartani a gyerekeket. Azt gondolom, hogy a közös cél az, hogy a rakamazi gyermekek ide járjanak óvodába, iskolába, illetve a környező településekről is ide hozzák iskolába. A szülők részére meg kell adni a korrekt tájékoztatást az iskoláról, megadni az esélyt, hogy ide járjanak iskolába.

Turkóné Demeter Éva Mariann pályázó:

A szülői értekezleten beszélgetünk a szülőkkel az iskoláról, próbáljuk őket erősíteni abban, hogy a helyi iskolát válasszák. Sajnos jelenleg nincs olyan pedagógus az óvodában, aki nemzetiségi pedagógus végzettséggel rendelkezik, aki a német nemzetiségi oktatásra való előkészítést is nagymértékben segítené.

Fotta Csaba:

Azt gondolom, hogy a vezetőnek az óvodapedagógusokat, általuk a gyerekeket is motiválni kell. Ne az legyen az elsődleges, hogy letudjuk a kötelező munkaidőt az óvodában, kell találni valamit, amivel fel tudjuk dobni a napokat, heteket.

Bodnár László polgármester:

Habár az óvoda szakmailag önálló intézmény, fontos a fenntartóval a folyamatos egyeztetés. Gazdálkodási, költségvetési szempontból kiemelt figyelmet kell fordítani az egyeztetésre, hiszen a finanszírozás jelenleg feladatalapú, ami azt jelenti, hogy az ellátott feladatra kapott állami támogatás kizárólag az adott feladatra fordítható, melynek felhasználásáért az önkormányzat felel.

Javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy a határozat-tervezetnek megfelelően Turkóné Demeter Éva Mariann pályázót bízva meg a Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde főigazgatói beosztásának ellátásával.

A Képviselő-testület 6 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
107/2025. (VII.31.) KT.
h a t á r o z a t a

**a Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde
főigazgatói beosztás ellátására megbízás**

A Képviselő-testület

- 1.) **Turkóné Demeter Éva Mariann** 4465 Rakamaz, Arany János út 2/b. szám alatti lakost a Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde határozatlan időre kinevezett, köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló óvodapedagógusát

2025. augusztus 1. napjától 2030. július 31. napjáig

terjedő ötéves időtartamra megbízza a Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde főigazgatói beosztás ellátásával.

- 2.) Turkóné Demeter Éva Mariann részére a havi illetményén felül a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény 102. § (2) bekezdés f) pontja alapján havi 262.769.-Ft összegű **főigazgatói megbízási díjat állapít meg.**

- 3.) **Felhatalmazza** a polgármestert a további szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Bodnár László polgármester

Határidő: azonnal

Turkóné Demeter Éva Mariann pályázó az ülésről távozott.

3. napirendi pont: Egyéb szociális támogatás megállapítása.

Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

A szociális rendelet szerint a karácsonyi támogatás az adott év szeptember 30. napjáig meghozandó külön döntés alapján nyújtható az arra jogosulttá válók részére. A rendelet alapján karácsonyi támogatásban a 60. életévét betöltött, illetve a 18. éven aluli személy részesülhet az egyéb jogosultsági feltételek megléte esetén. A karácsonyi támogatás összege a 60. életévét betöltött személyek esetében 6.000.-Ft/fő, a 18. éven aluli személyek esetében 5.000.-Ft/fő. A gyermekek részére a csomag átadására 2025. december 6. napján, az idősek részére az utalvány 2025. december 13. napján kerül

átadásra. A támogatáshoz szükséges forrás a költségvetési rendeletben tervezésre került, az a szociális keret terhére rendelkezésre áll.

H o z z á s z ó l á s :

Pózer Tamás:

A Pénzügyi Bizottság a határozat-tervezetet elfogadásra javasolja.

A Képviselő-testület 6 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
108/2025. (VII.31.) KT.
h a t á r o z a t a

egyéb szociális támogatás megállapítása

A Képviselő-testület

- 1.) **Ügy dönt**, hogy Rakamaz Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által szabályozott pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások helyi szabályairól szóló 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: szociális rendelet) 16/A. §-a alapján Rakamaz Város Önkormányzata egyszeri **természetben nyújtott karácsonyi támogatást állapít meg** az arra jogosulttá váló személyek részére.
- 2.) Az 1.) pontbeli ellátás biztosításához szükséges forrást – 11.220.000.- Ft-ot – az ellátottak pénzbeli juttatásainak terhére **biztosítja** az önkormányzat 2025. évi költségvetésében.
- 3.) Az 1.) pontbeli támogatás kiosztásának időtartamát a 0-tól 18 éves korosztály részére 2025. december 6-tól 2025. december 15-ig, míg a 60. életévet betöltött személyek részére 2025. december 13-tól 2025. december 22-ig **határozza meg**.
- 4.) **Felhívja** az érintettek figyelmét, hogy amennyiben a részükre megállapított támogatást a 3.) pontban meghatározott időtartam alatt nem veszik át, úgy jogosultságuk a támogatásra megszűnik.
- 5.) Annak érdekében, hogy a természetben nyújtott támogatás felhasználásra kerüljön, **hozzájárul ahhoz**, hogy a 3.) pontban meghatározott időtartam alatt át nem vett támogatások a szociális rendeletben előírtaknak megfelelően **települési krízistámogatásként kerülhessenek felhasználásra** az arra jogosulttá váló személyek részére.

6.) **Felhatalmazza** a polgármestert a további szükségessé váló intézkedések megtételére.

Felelős: Bodnár László polgármester

Határidő: azonnal, illetve legkésőbb 2025. december 22.

4. napirendi pont: A Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Temetők kisléptékű infrastrukturális fejlesztése” című, MFP/ÖTIFB/2025/TKIF kódszámú pályázati kiírás alapján a rakamazi 632/1 hrsz-ú köztemető területén 2 db új urnasírbolt parcella létesítésére vonatkozó pályázat benyújtása.

Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

A pályázati kiírás alapján maximum 6.000.000.-Ft támogatás igényelhető a temetők infrastrukturális fejlesztésére. A pályázat keretében két új urnasírbolt parcella létesítésére, illetve a parcellák közötti gyöngykavics járda kialakítására nyílna lehetősége az önkormányzatnak, melyhez saját forrás biztosítása nem szükséges. Javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek a pályázat benyújtását.

H o z z á s z ó l á s :

Pózer Tamás:

A Pénzügyi Bizottság a határozat-tervezetet elfogadásra javasolja.

A Képviselő-testület 6 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
109/2025. (VII.31.) KT.
h a t á r o z a t a

a Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Temetők kisléptékű infrastrukturális fejlesztése” című, MFP/ÖTIFB/2025/TKIF kódszámú pályázati kiírás alapján a rakamazi 632/1 hrsz-ú köztemető területén 2 db új urnasírbolt parcella létesítésére vonatkozó pályázat benyújtása

A Képviselő-testület

1.) A Magyar Falu Program keretében meghirdetett **MFP/ÖTIFB/2025/TKIF** „Temetők kisléptékű infrastrukturális fejlesztése” című alprogram pályázati kiírását **megtárgyalta.**

- 2.) **Úgy dönt,** hogy Rakamaz Város Önkormányzata a pályázati kiírás alapján a rakamazi 632/1 hrsz-ú Köztemető területén 2 db új urnasírbolt parcella létesítésére **pályázatot nyújt be.**
- 3.) Felhatalmazza a polgármestert a pályázattal kapcsolatos előkészítő munka és a további szükségessé váló intézkedések azonnali megtételére.

Felelős: Bodnár László polgármester

Határidő: azonnal, illetve folyamatos

5.) napirendi pont: 2023-2028. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának elfogadása.

Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program 5 évre szól, melyet két évente felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat során a 2023-2028. évekre vonatkozó beruházások aktualizálása, a programba való beillesztése megtörtént.

A Képviselő-testület 6 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának

110/2025. (VII.31.) KT.

h a t á r o z a t a

2023-2028. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának elfogadása

A Képviselő-testület

- 1.) Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-ában foglaltak alapján Rakamaz Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatát megtárgyalta, és azt az 1. számú melléklet szerint **elfogadja.**
- 2.) **Felhatalmazza** a polgármestert a Helyi Esélyegyenlőségi Programról szóló dokumentum aláírására és a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Bodnár László polgármester

Határidő: azonnal, illetve folyamatosan

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Rakamaz Város Önkormányzata

2023-2028
2025. évi felülvizsgálat
„A 2025. évi kiegészítéseket Arial Narrow...
betűtípussal jelöltük.”

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	3
Értékeink, kiüldetésünk	6
Célok	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	25
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	34
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	38
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	42
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	45
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	46
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	47
1. A HEP IT részletei	47
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	49
3. Megvalósítás.....	53
4. Elfogadás módja és dátuma.....	58

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet** alapján megjelent **Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Rakamaz Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Rakamaz város Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyében, az Alföld és a Zempléni-hegység találkozásánál, a Tisza folyó bal partján terül el. A megyeszékhelytől, Nyíregyházától mintegy 30 km-re fekvő települést észak-nyugatról Timár község, dél-keletről Tiszanagyfalu határolja, míg Tokaj városától a Tisza választja el. A városon keresztülhalad a 38-as főút, illetve a 100-as vasútvonal, mely mind Rakamaz, mind pedig a környező kisebb települések számára felbecsülhetetlen jelentőséggel bír, hiszen mind Nyíregyháza, mind pedig Miskolc könnyen megközelíthető. Rakamaz mind gazdaságföldrajzi, illetve földrajzi helyzeténél fogva központi helyet foglal el a környező települések között.

A település értékes termőhelyi és természeti adottságokkal rendelkezik. A Tisza és a Bodrog összefolyásánál, és a Nagy-Morotva térségében kialakult páratlan szépségű táj gazdasági szempontból is erőforrás. Országos összehasonlításban jelentős a helyi termelési hagyományokra támaszkodó mezőgazdasági termelés. A város az ipari ágazatok közül a cipő-, fa-, és fémiparban jelentős termelési hagyományokkal rendelkezik.

A település fejlődését több probléma is nehezíti. A környezeti gondok közül meg kell említeni az ár- és belvízveszélyt, az aszályos területeket és a jelentős tranzitforgalom miatt növekvő légszennyezettséget. A hagyományos gazdasági szerkezetet jelentő ágazatok vállalkozásainak száma, mérete, jelentősége lecsökkent, kevés a nagyobb foglalkoztatást jelentő, tőkeerős, innováció-orientált, fejlett technológiát alkalmazó, beszállítói hálózatot működtető közép- és nagyszervezetek száma. Sok a 10 főnél kevesebb embert foglalkoztató társaság, az egyéni vállalkozás. A gazdaság valamennyi ágára jellemző a megújulást késleltető tőkehiány, a helyi tőkemozgósítások elégtelensége, a gyenge tőkevonzó képesség.

Csökkent a mezőgazdaság súlya, eltartó képessége, nagy a szétaprózottság, az abban tevékenykedők kiszolgáltatottsága, alacsony szintű a szervezethezességük, az érdekvédelmük, elégtelen az információellátás, alacsony a mezőgazdasági kiegészítő szolgáltatások szintje. A turisztikai infrastruktúra az igényekhez képest az elmúlt évekhez képest nagy javulást mutat. A településen

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

kedvezőtlen a demográfiai helyzet, öregszik és fogy a népesség, a fiatalok elvándorolnak. Magas az igény a szociális ellátásokra, az országos átlagnál rosszabb az egészségi állapot, koncentráltabban jelentkeznek a devianciák.

Mint látható Rakamaz lakónépessége 2016 óta szerény mértékben, de növekedést mutatott (+ 1,11%-kal) 2018-ra. Ettől az évtől kezdődően 2020-ig évről-évre enyhe mértékű csökkenés mutatkozik a lakónépesség számában, mely 2021-re kisebb növekedésbe fordult át.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	4 251	bázis év
2019	4 254	100,07%
2020	4 182	98,31%
2021	4 131	98,78%
2022	4 179	101,16%
2023	4 186	100,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

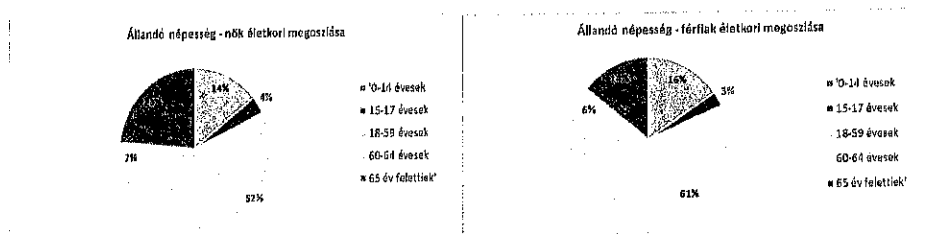
Az állandó népesség életkor szerinti megoszlását tekintve a kördiagramok is szemléltetik, hogy a 65 év feletti férfiak száma közel feleannyi, mint a 65. életévüket betöltött nők. A korcsoport szerinti besorolás alapján tisztán látszódik, hogy a 18 és 59 év közötti lakók vannak a legnagyobb arányban.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 179	2 387	4566	47,72%	52,28%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			169	3,70%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	376	354	730	8,23%	7,75%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	67	78	145	1,47%	1,71%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 289	1 232	2521	28,23%	26,98%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	120	148	268	2,63%	3,24%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	327	575	902	7,16%	12,59%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A kördiagram megmutatja, hogy a nők tekintetében az állandó népesség 52%-a 18 és 59 év közötti. A legkevesebben 15 és 17 év közötti leánygyermeknek vannak. Ezekből az adatokból arra lehet következtetni, hogy Rakamaz az előregedő térség közé tartozik.

Az állandó népesség a férfiak vonatkozásában szintén előregedő tendenciát mutat, ugyanis a 18 és 59 év közötti lakosok aránya 61%, a legkisebb arányban a 15 és 17 év közötti korosztály van.

Ez a táblázat az öregedési indexet szemlélteti, ami bár lassuló ütemben, de folyamatos csökkenést mutat. Míg 2016-ban 100 gyermekre 132 idős ember jutott, úgy 2021-re ez az érték 124 főre változott.

A 4. számú táblázatban az állandó oda- és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma látható.

3. számú táblázat - Öregedési index				4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)	Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	886	680	130,29%	2018	8,25
2019	891	698	127,65%	2019	-2,82
2020	897	727	123,38%	2020	-8,06
2021	902	730	123,56%	2021	-9,29
2022	888	782	113,55%	2022	17,09
2023	890	802	110,97%	2023	8,61

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az alábbi táblázat mutatja a természetes szaporodás mértékét, mely 2016-ban -6,48 volt.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-1,41
2019	-0,94
2020	-9,72
2021	-8,66
2022	-4,81
2023	-3,59

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A diagram az élve születések és halálozások számának egyenlegét mutatja. Jól látható, hogy a 2016 és 2017 közötti minimális csökkenést követően egy jelentős csökkenés következett be 2018-ra. 2020-ban pedig növekedés volt látható.

Az elmúlt években megvalósult fejlesztések:

Az elmúlt évek (2020–2025) során Rakamazon több jelentős fejlesztés valósult meg, melyek célja a gyerekes családok, az idősek támogatása, valamint a település zöldítése és biztonságosabbá tétele:

Gyermekekellátás és oktatás

Óvoda és játszódudvar felújítás (2021)

– Kicserélték az óvodai nyílászárókat, megújították a játszótér, és új bölcsődei babakocsi-tárolót hoztak létre. A Magyar Falu Programból egy játszódudvar is megújult.

Görögkatolikus bölcsőde építése (2023–2024)

– Az RRF-pályázatból Rakamazon új görögkatolikus bölcsődét építettek, melyet 2024. november 18-án adtak át. Ez az első ilyen típusú intézmény a településen, amely 48 gyermek ellátására alkalmas, és 12 új munkahelyet teremt.

Közszolgáltatások és szolgáltatóház

Szolgáltatóház építése (TOP Plusz pályázat, 2024–2025)

– Az építés 2024 őszén indult, és 2025 nyár végén kerül átadásra a korábbi mozi és pénzügyi intézet helyén. A készülő épületben játszótér, fitnessterem, helyi termékbolt kap helyet, plusz új vizsgaállomás az autósoknak. A beruházás alapfeltétele például a 336 millió forintos támogatás

Zöldítés és közbiztonság

Faültetési és térfigyelő-kamera rendszer

– A szolgáltatóház projekt részeként 90 fa kerül kiültetésre, 21 térfigyelő kamera beépítésével pedig nő a közbiztonság.

Összefoglalás táblázatban (2020–2025)

Év Fejlesztés Tartalom

2021 Óvoda, játszódudvar Nyílászárók, játszótér, babakocsi-tároló, játszódudvar felújítása

2023–24 Görögkatolikus bölcsőde Új épület, 48 gyerek, 12 munkahely, átadás: 2024.11.18

2024–25 Szolgáltatóház építése Játszóház, fitness, bolt, vizsgaállomás, falugazdász iroda

2024–25 Faültetés + térfigyelő kamerák 90 fa, 21 térfigyelő kamera

Ezek a beruházások jól szemléltetik Rakamaz törekvését a település élhetőségének és vonzerejének növelésére, a gyermekellátás fejlesztésére és a zöldítésen át a közbiztonság erősítésére.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Léte segít, hogy minden városlakónknak esélye legyen a szolgáltatások igénybevételére, az esélyegyenlőséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén függetlenül nemtől, kortól, származástól, egészségi állapotától, anyagi helyzetétől.

Önkormányzatunk az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti. A város vezetése az esélyegyenlőségi struktúrát szolgáltatásai, illetve intézményei fenntartásával érvényesíti.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapja a diszkrimináció- és szegregáció mentesség. Küldetésünk, hogy Rakamaz város olyan magyar település legyen, ahol érvényesül az az alapelv, hogy minden embert egyenlőnek kell tekinteni, hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vélemény, származás, vagyoni helyzet és egyéb tekintetben.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Rakamaz település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel), valamint a Görögkatolikus egyházzal a bölcsőde üzemeltetését illetően.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Rakamaz városfejlesztési stratégiája:

Városunknak tudatos és átgondolt fejlesztése, a városban élők életkörülményeinek, életminőségének jobbá tétele, mindezek feltételeinek megteremtése. Alapvető cél, hogy megfogalmazza azokat az alapelveket, megállapítsa azokat a prioritásokat, meghatározza mindazon teendőket, amelyek lehetővé teszik, hogy önkormányzatunk:

- biztosítsa a város lakói számára intézményeinek működését (egészségügy, művelődés, oktatás stb.);
- képes legyen a szolgáltatások színvonalának megtartására, fejlesztésére;
- törekedjen az élhetőbb környezet kialakítására;
- csökkentse a hátrányos helyzetű családok leszakadását;
- javítsa a halmozottan hátrányos helyzetű személyek életminőségét;
- fokozza a város közbiztonságát.

Közüptávu stratégiai cél:

- Fenntartható városfejlesztés;
- Élhető, értékörző és innovatív kisvárosi környezet;
- Egyenlő esélyek biztosítása.

Az önkormányzat hatályos helyi rendeletei a saját területükre vonatkozólag határozzák meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Rakamaz város az Észak-alföldi régióban, azon belül a nyíregyházi járásban található.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TeIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Falhasználásra kerültek az ágazati beszámolók megállapításai, szakemberek tapasztalatai, egyéb éves statisztikai adatok.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénységgel, mint többdimenziós szociológiai jelenséggel számos magyar szociológus foglalkozik.

Leginkább az alábbi mutatókban figyelhető meg:

- nagyon alacsony képzettség
- alacsony foglalkoztatottság
- súlyos megélhetési zavar.

Ezek a mutatók sajnos bélyeget nyomnak a mindennapokra, a táplálkozási-és lakhatási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára és kirekesztéshez vezet.

Hazánkban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal, tévesen, ugyanis a mélyszegénység független kortól, nemtől és faji és nemzetiségi hovatartozástól. És bár kijelenthető, hogy a mélyszegénységben élők nagy része roma származású, mégsem állíthatjuk ezt konkretizálva.

Ebből a helyzetből a kitörés nagyon nehéz, azért is, mert rendkívül nagy elszigetelésben élnek társadalmi, gazdasági és földrajzi szempontból is.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A statisztikai adatok és az önkormányzati segélyezési tapasztalatai alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma lakosság helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás és az egészségügyi alapszolgáltatások területén.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, gyermekszegénység, jövedelmi viszony. A szociális létbizonytalanság és a kirekesztettség a romák jellemzője, így élethelyzetük kilátástalan.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és romák. Városunkban a munkaerő-piacra jutás főbb akadályai az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program segíthet a romák kirekesztettségének megoldásában.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	47,71	32,07
2019	47,54	28,71
2020	47,28	28,43
2021	48,14	27,71
2022	49,17	25,75
2023	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alábbi táblázat a jövedelmi helyzetet mutatja be. Láthatjuk, hogy az SZJA adófizetők száma 2016-ban 49,75 %-ot mutatott, ami enyhe mértékben csökkent egészen 2020-ig. Ezek közül az adófizetők közül az 1 M ft-os jövedelemsávba tartozók aránya 40,36 % volt, ami 2020-ra egészen 28,43%-ra csökkent.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Az Észak-alföldi régió Magyarország gazdaságilag kevésbé fejlett, országos viszonylatban magasabb munkanélküliséggel és alacsonyabb foglalkoztatási és aktivitási aránnyal rendelkező régiója. A térség gazdasági élete a szolgáltatásokra és a mezőgazdasági tevékenységekre épül. Foglalkoztatás politikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (megváltozott munkaképességűek, romák stb.) egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerő piacról, a munkaügyi regisztrációból ezzel elveszítve a szervezett segítségnyújtás esélyét. A munkanélküliség mind társadalmi és gazdasági szempontból is súlyos probléma, mely elszegényedéshez, társadalmi kirekesztettséghez, lakhatási körülmények romlásához és a szegénység öröklődéséhez vezet. A tartós munkanélküli emberek önértékelése folyamatosan romlik, sokszor mentális problémákkal küzdenek. Célunk a munkanélküliség csökkentése, a munkanélküli személyek munkahelyi aktivitásának növelése.

Városunk munkanélküliek arányának alakulása:

2019. évben a regisztrált álláskeresők száma a munkavállalási korú lakónépesség 5,33 %-a, 2020. évben 6,73 %-a. 2021. évben 5,93 %-a.

A nyilvántartott álláskeresők aránya összességében enyhe csökkenést mutat 2016 és 2021 között, azonban kétszer is növekedés indult meg ebben az intervallumban. Az egyik ilyen eset 2017-ben volt, amikor mintegy 0.73%-os növekedés volt tapasztalható, a másik pedig 2019-ben amikor 1,4% volt ez az arány.

Nemek szerint vizsgálva 2016-ban kisebb volt a nők esetében a munkakeresők aránya, ami abból is adódhat, hogy tovább folytatják tanulmányaikat, mint a férfiak vagy több lehetőség nyílik nekik az elhelyezkedésre.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	5,66	7,46	6,56%
2019	4,63	6,03	5,33%
2020	6,50	6,96	6,73%
2021	5,76	6,10	5,93%
2022	5,23	6,47	5,85%
2023	4,32	4,89	4,61%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők számának életkor szerinti megoszlásából kitétni, hogy manapság a fiatalok, tanulmányaik folytatása miatt később kerülnek a munkakeresők közé, ennek köszönhetően a 20 évesnél fiatalabb munkakeresők aránya alacsony.

Ugyanakkor elmondható, hogy ez az arány igencsak magas a 60 év felettiiek körében.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	202	164	201	174	171	135
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	9,00	12,00	12,00	10,00	6,00	6,00
	%	4,46%	7,32%	5,97%	5,75%	3,51%	4,44%
21-25 év (TS 038)	Fő	21,00	19,00	30,00	22,00	24,00	7,00
	%	10,40%	11,59%	14,93%	12,64%	14,04%	5,19%
26-30 év (TS 039)	Fő	23,00	11,00	26,00	20,00	14,00	16,00
	%	11,39%	6,71%	12,94%	11,49%	8,19%	11,85%
31-35 év (TS 040)	Fő	18,00	16,00	15,00	16,00	12,00	12,00
	%	8,91%	9,76%	7,46%	9,20%	7,02%	8,89%
36-40 év (TS 041)	Fő	20,00	12,00	11,00	13,00	8,00	12,00
	%	9,90%	7,32%	5,47%	7,47%	4,68%	8,89%
41-45 év (TS 042)	Fő	26,00	19,00	21,00	20,00	24,00	12,00
	%	12,87%	11,59%	10,45%	11,49%	14,04%	8,89%
46-50 év (TS 043)	Fő	24,00	17,00	22,00	16,00	21,00	17,00
	%	11,88%	10,37%	10,95%	9,20%	12,28%	12,59%
51-55 év (TS 044)	Fő	13,00	18,00	18,00	15,00	19,00	15,00
	%	6,44%	10,98%	8,96%	8,62%	11,11%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	24,00	13,00	22,00	13,00	12,00	15,00
	%	11,88%	7,93%	10,95%	7,47%	7,02%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	24,00	27,00	24,00	29,00	31,00	23,00
	%	11,88%	16,46%	11,94%	16,67%	18,13%	17,04%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az állás keresők száma 2016-ban 191 fő volt, ami 212-re emelkedett a következő évre. 2021-ben azonban újbóli csökkenés volt tapasztalható.

A 3.2.3. számú tábla mutatja be nekünk a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők arányát.

A 2016-os 57,59%-os arány 2019-re majdnem 10%-kal csökkent azonban 2021-re újból megemelkedett 57,47 %-ra.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	54,95	52,25
2019	48,17	60,76
2020	55,22	53,15
2021	57,47	57,00
2022	54,97	57,45
2023	51,85	45,71

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Összességében elmondható, hogy a 180 napnál több ideje állást keresők körében 2019-ben volt a legnagyobb a nők aránya az elmúlt években. 2021-re közel azonos ez a mennyiség.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatóak az alacsony iskolai végzettségűek, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedését elsősorban a részükre megfelelő munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. A munkaerőpiac elvárásai ma már nem csak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A regisztrált munkanélküli lakosok iskolai végzettség szerinti eloszlását láthatjuk az alábbi táblázatban. Ez alapján elmondható, hogy a legkevesebben a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek vannak, őket követik az általános iskolai végzettséggel rendelkezők majd a legtöbben 8 általánosnál magasabb iskolázottságúak.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélülők/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélülők/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélülők/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	202	14	6,93%	89	44,06%	99	49,01%
2019	164	10	6,10%	67	40,85%	87	53,05%
2020	201	11	5,47%	79	39,30%	111	55,22%
2021	174	12	6,90%	64	36,78%	98	56,32%
2022	171	11	6,43%	70	40,94%	90	52,63%
2023	135	10	7,41%	48	35,56%	77	57,04%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Rakamaz város önkormányzata rendelkezik közfoglalkoztatási tervvel. Közfoglalkoztatás keretében a közfeladatok ellátása a közmunkaprogram keretében valósul meg. Az önkormányzat arra törekszik, hogy az ellátatlan személyek bekerüljenek a közfoglalkoztatás programjába. A közfoglalkoztatás keretében elsődleges feladat a város köztisztasága, a zöldterületek folyamatos kezelése. A közfoglalkoztatásban alkalmazottak száma a vizsgált időszakban 80-200 fő között változik. Jellemzően a tartós munkanélülők iskolai végzettségeiknek megfelelő munkakört tudunk biztosítani.

A 3.2.5 számú táblázat alapján elmondható, hogy a vizsgált időszakban, azaz 2016 és 2021 között összességében csökkenő tendenciát mutat a közfoglalkoztatottak száma.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	140	125
2019	134	86
2020	153	76
2021	94	80
2022	97	76
2023	81	73

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyei 2019. évtől folyamatosan pozitív irányba változtak a településen, a helyben lévő álláshelyek száma viszont jelentősen nem változott. A megyeszékhelyen lévő állás keresés lehetőségei bővültek, melyet segít a munkáltatók által biztosított utazási támogatás. A munkavállalás szempontjából még mindig a leghátrányosabb helyzetben lévők az alacsony iskolai végzettségűek és a több éve tartós munkanélküliek csoportja. Tervezett munkahelyteremtő beruházásról nincs tudomásunk.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;
A Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége különféle szolgáltatások nyújtásával segíti elő a hátrányos helyzetű rétegek foglalkoztathatóságának javítását.

A munkaügyi kirendeltség az általa alkalmazott programelemeket a saját térségi programtervében tervezi meg. Minden résztvevővel-vele közösen-egyéni programtervet készítenek, amely során személyre szabottan választják meg az egyes programelemeket és határozzák meg azok sorrendjét.

- Képzési költség támogatása (OKJ-s képzések)

A pályakezdő állás keresők száma csökkent, ami részben köszönhető annak is, hogy a megyeszékhelyen bővültek az állás keresési lehetőségek.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	202	20
2019	164	19
2020	201	23
2021	174	22
2022	171	17
2023	135	10

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Az SZ-SZ-B vármegyei Munkaügyi Központ rendszeresen, évente hirdet meg pályázatot munkaerőpiaci szolgáltatások végzésére.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Nincs erre vonatkozó információnk.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Munkáltatónak a foglalkoztatás során meg kell előznie és megakadályoznia a munkavállalók hátrányos megkülönböztetését. Ennek ki kell terjednie a munkaerő felvételénél, alkalmazásánál, a bérek, jövedelmek, juttatások és egyéb foglalkoztatással összefüggő esetekre. A foglalkoztatás

során tiszteletben kell tartani a munkavállalók emberi értékeit, méltóságát, egyediségét. Fontos feladat a megfelelő munkahelyi légkör kialakítása, az alapvető értékek megőrzéséhez és megerősítéséhez való hozzájárulás. Munkáltatónak a foglalkoztatás keretei között a partnerség elvének érvényesítésére kell törekednie a kölcsönös előnyök biztosítása mellett. Ennek függvényében településünkön hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Nincs erre vonatkozó információnk.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Ezen ellátások szabályozását a szociális ellátások, valamint szolgáltatások esetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások esetében a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény biztosítja.

Gyakran előforduló probléma, hogy segítség nélkül egyes személyek nem tudnak magukról gondoskodni. Feladatunk feltárni ezen helyzeteket és jogszabályi keretek között megtalálni a megfelelő megoldást. Ezen szociális ellátások kiépítésében az önkormányzaton kívül nagy szerepet vállalhatnak helyi alapítványok, vállalkozók, egyházak és ezek intézményei.

A segélyezési körben fontos a magas lakásterhek enyhítése – lakásfenntartási támogatás –, időskorúak anyagi ellátása – időskorúak járadéka –, egészségi állapot romlásának megakadályozása – közgyógyellátás –, nem várt élethelyzet enyhítése – temetési segély, adókedvezmény, átmeneti segély, rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény.

Az 1993. évi III. törvény 2013. január 1. napján hatályba lévő módosítása alapján a Sz-Sz-B Vármegyei Kormányhivatal Járási Hivatalának megalakulásával a szociális igazgatási hatáskör kibővült.

2016-tól a nyilvántartott álláskeresőik körében növekedés figyelhető meg 2017-ig, amely 2021-re 174 főre csökkent. Ez részben köszönhető annak, hogy a környező nagyobb településeken működő multinacionális vállalatok megjelentek, melyek munkahelyet biztosítanak főként az aktív korúak számára.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőik ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresőik száma (TS 052)		Álláskeresőik ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőik száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	202	7,52%	49	24,26%
2019	164	6,15%	49	29,88%
2020	201	7,86%	46	22,89%
2021	174	6,96%	47	27,01%
2022	171	6,82%	46	26,90%
2023	135	5,41%	49	36,30%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.2-es táblázatban láthatjuk a szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresőket, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítetteket, valamint az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőket számát. Jól látható, hogy utóbbi kategóriában vannak a legtöbbben egy növekedési ciklus következtében. A foglalkozást helyettesítő támogatásban részesítettek mennyisége csökkent 2018-tól, a szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresőket száma pedig átlagosan stagnáló tendenciát mutat.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőket ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresőket száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőket száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	70	34,65%	69	33,99%	119	58,91%
2019	45	27,44%	70	42,96%	94	57,32%
2020	54	26,87%	64	32,02%	100	49,75%
2021	61	35,06%	72	41,09%	108	62,07%
2022	44	25,73%	58	33,82%	90	52,63%
2023	28	20,74%	45	33,39%	77	57,04%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosultak száma 2017-ben 9 fő volt, 2021-ben pedig 4-re csökkent.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	6
2019	6
2020	6
2021	4
2022	4
2023	5

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és

hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás.

Azt tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, pályakezdők, a kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, nagycsaládok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemli szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemli ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	1850	0	0,00	24,43	87,41	92,32
2019	1849	0	0,00	24,45	87,83	92,64
2020	1850	1	0,54	24,49	87,84	92,81
2021	1850	0	0,00	24,49	87,95	92,76
2022	1821	0	0,00	19,99	90,01	94,84
2023	1821	0	0,00	19,99	90,55	95,55

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat tulajdonában lévő lakásállomány 29 db, melyből 19 db összkomfortos, 1 db komfortos, 1 db komfort nélküli és 8 db szükségülakás. Ahogy a kimutatásból is kiderül kevés az önkormányzat bérlakás-állománya. A bérlakás-állomány egynegyede szükségülakás. Az itteni, meglehetősen rossz lakáskörülmények legfőbb oka az, hogy az itt élőknek nincs anyagi lehetősége arra, hogy a bérlakás műszaki állapotát fenntartsák, közművesztettséget biztosítsák, annak rezsiköltségeit kifizessék.

b) szociális lakhatás

Az életminőség jelentős elemét képezi a lakhatás körülményei, melyek szoros összefüggést mutatnak a lakosság jövedelmi helyzetével és igény szintjével. A lakások bérletére, elidegenítésére, valamint a lakáshoz jutás helyi támogatására vonatkozó szabályokról szóló Rakamaz Város Önkormányzatának 3/2011. (II.15.) önkormányzati rendelet szabályozza a szociális helyzet alapján bérbe adott, szolgálati, költség elven bérbe adott és szükségülakás állomány igénybe vételét.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem rendelkezik ilyen a település.

d, elégtelen lakhatási körülmények

Nincs információnk erről.

e) lakhatást segítő támogatások

Szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, mely több elemből tevődik össze. Havonta történő természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke.

A 3.4.3-mas táblázat mutatja meg az önkormányzati támogatásban részesültek számát. 2017-ben 15-ről 1477-re nőtt ez a szám, majd 2021-re majdnem duplájára emelkedett.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	496	1 477
2019	417	2 325
2020	399	2 748
2021	436	2 864
2022	432	2 560
2023	364	2 680

Forrás: TelR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Településünkön nincs tudomásunk eladósodottságról.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Rakamaz város közigazgatási területén, külterületen, külterületi lakókörnyezetben élő lakosság nincs.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Rakamaz városában területi szegregációról nem lehet beszélni.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Városunkban az alacsony státuszú népesség koncentrációja közepes, etnikai szegregáció Rakamaz városában nincs, nem tapasztalható.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.
Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Önkormányzatunk biztosítja a feladatába és hatáskörébe tartozó közfeladatok közül az egészségügyi alapellátást és ehhez kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A város állampolgárai számára az egészségügyi közszolgáltatás helyben csak részben elérhetőek. Városunk lakosságának egészségügyi ellátásáról három háziorvos- és gyermekorvosi, egy fogorvos, védőnői szolgálat és a helyi mentőszolgálat gondoskodik. Háziorvosi praxisonként az átlaghoz képest elég magas az orvosi ellátás.

Az alábbi táblázatban láthatjuk Rakamaz egészségügyi ellátására vonatkozó adatokat. Ebből látható, hogy évek óta 3 háziorvosi praxis és 1 gyógyszertár található városunkban.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A háziorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és főfogógyógyszertárak száma (TS 110)	Közigazgatási igazgatással rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	3	0	0	1	334	19,78
2019	3	0	0	1	341	14,44
2020	3	0	0	1	291	15,05
2021	3	0	0	1	290	14,16
2022	3	0	0	1	277	12,08
2023	3	0	0	1	265	9,07

Forrás: TeIR, KSH Tstár

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Városunkban a prevenció és szűrőprogramok szervezésének hagyománya van. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a lakosság körében a gyermekek, idősek bevonásával. A rászoruló idős emberek részére telemedicinális egészségügyi projektek is bevezetésre kerültek (vércukor, koleszterin, vérnyomás meghatározások).

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Egészségügyi szakellátás városunkban (kórház, sürgősségi ellátás, emlő-szűrő állomás, szakrendelés) nem biztosított. Ezen ellátásokat a 30 km-re lévő megyeszékhelyen, azaz Nyíregyházán és Tokaj városában működő Egészségügyi Központban (fizikoterápia, szemészet, nőgyógyászat stb.) lehet igénybe venni.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Rakamaz város 1 darab főzőkonyhát tart fenn, melyben helyi termelőktől vásárolt termékeket is használnak alapanyagként. Az önkormányzat minden köznevelési intézményben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó

elvárásoknak. A szolgáltatás minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos. AZ étrend összeállításánál figyelembe veszik a változatosságot, az idénytermékeket frissen vásárolják az ételek elkészítéséhez, ügyelve az energia és tápanyag tartalom arányos eloszlására.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység magába foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját a gyermekek és felnőttek test kulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgástól a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig. A sportellátó rendszer elemei (sportpályák, műfüves pálya, tornaterem, szabadtéri fitness komplexum) mindenki számára hozzáférhetőek, egységes szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon.

A városban lehetőség van néptánc, mazsorett, balett foglalkozások igénybevételére is. A Bozsik-program támogatásával az iskolában a gyermekeknek lehetőségük van megismerkedni a futball világgal. Ezen programok mindenki számára nyitottak és hozzáférhetőek.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az ellátórendszer hatásosságát, hatékonyságát eredményezi, hogy az intézmények, szervezetek a szakmai programjuk során szorosan együttműködnek. Rakamaz Önkormányzata az Aranyévek Gondozási Központon keresztül biztosítja az alábbi szociális alapszolgáltatásokat: családsegítés, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás.

g) drogrevenüciós szolgáltatások;

A rakamazi Erzsébet Királyné Német Nemzetiségi Általános Iskolában rendszeresen tartanak drogrevenüciós előadásokat a Rendőrség munkatársai.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Ezen ellátórendszer keretein belül a pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Részben szabályozási eszközökkel, eljárások bevezetésével, nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A közösségi élet szinterei sokrétűek. Ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek. Városunk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, lakosságunk többsége lokálpatrióta. A Rakamazi Városi Művelődési Központ és Könyvtár folyamatosan biztosítja a nem formális és informális tanulási lehetőségeket, elősegítve a város lakóinak személyiség- és kompetenciájuk fejlesztését. Cél egy közösségi központ létrehozása, mely segíti a romák és mélyszegénységben élő emberek tanulás és a munka világába való beilleszkedését.

Rakamaz város intézményi ellátottsága a következőképpen alakul: 2 db tornateremmel ellátott intézmény, 1 db sportpálya 1 db Könyvtár, valamint 1 db Művelődési ház.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési Intézmények száma (Intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	Igen	2 744	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Településünkön a Rakamazi Városi Művelődési Központ és Könyvtárban, a Városközponti Főtéren és az üdülő területünkön van lehetőség a tartalmas és igényes kikapcsolódásra. Intézményeink programjait a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítják (Városnap rendezvény, Brínga Piknik, Lurkó Piknik, Almafesztivál). A város közösségi együttélésében konfliktusokra még nem volt precedens.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programok egyre nagyobb számban fordulnak elő. A helyi civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel (Finn kultúra napja, Turul Ünnepe, Víz- és a Föld világnapja stb.) a város fejlődéséhez járulnak hozzá. Sok civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és a felelősség mind magánszférában, mind a városban működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg. A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a város üzemeltetési feladatai biztosítottak.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A rakamazi lakosság körében német, valamint roma nemzetiségű csoportokat tartunk nyilván. Magát 106 fő német nemzetiséghez tartozónak, 260 fő pedig roma nemzetiséghez tartozónak vallja.

e) helyi lakossági önszerveződések- nem releváns

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Rakamaz városában 260 fő vallja magát roma nemzetiséghez tartozónak. A városban működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat szorosan együttműködik a köznevelési és szociális intézményekkel, aktívan részt vesz a közfoglalkoztatásban, illetve a közösségi programok szervezésében. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit a város önkormányzata együttműködési megállapodás keretében biztosítja.

A két önkormányzat közös céljai:

- a településünkre jellemző értékvédelmek óvása;
- egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre való nevelés tudatosítása;
- hagyományaink őrzése, kulturális programok szervezése;
- bűnmegelőzési napok, konfliktuskezelő tréningek szervezése;
- roma identitás elmélyítése
- a halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok körében a bűncselekmény csökkentése

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralekók felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség	Folyamatos közfoglalkoztatás, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, képzések szervezése.
A szegénység oka és következménye az alacsony iskolai végzettség	Folyamatos közfoglalkoztatás, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, képzések szervezése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 179	2 387	4566	47,72%	52,28%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			169	3,70%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	376	354	730	8,23%	7,75%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	67	78	145	1,47%	1,71%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermekek nevelésében. Jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. Városunkban a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van. A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. A szegénységben vagy a szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermekeknél a veszélyeztetettség okai között kiemelt mértékben a szociális helyzet a meghatározó. A jelentkező szegénység továbbvitelének, a szegénység öröklésének megakadályozása a cél az érintett társadalom felzárkóztatásának szempontjából.

Sajnálatos állapot állapítható meg, hogy 2016-ban 15 fő volt a regisztrált védelembe vett kiskorú gyermekek száma, igaz ez a szám évek előrehaladtával csökkent, amennyiben a kiskorú gyermek testi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a Járási Hivatal Gyámhivatala veszi védelembe a gyermeket. Rakamazon működik Család-és Gyermekjóléti Szolgálat.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	8	n.a.
2019	9	22
2020	6	15
2021	1	19
2022	4	20
2023	10	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számát bemutató táblázat és diagram is jól szemlélteti, hogy településünk évről-évre változik a támogatásban részesültek száma.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	271
2019	227
2020	231
2021	199
2022	165
2023	204

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzügyi és természetbeni ellátások. A szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzügyi, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat Kormányrendelet szabályozza. Rakamaz Város Szociális Rendelete települési támogatás formájában lehetőséget biztosít azon családok részére, akiknek élethelyzete szociálisan indokolt.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	13	8	21
2019	12	11	23
2020	15	16	31
2021	11	16	27
2022	9	22	31
2023	9	22	31

Forrás: TelIR, KSH Tstár, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Szeptembertől és december végéig a rakamazi köznevelési intézményben oktatásban részesülő gyermekek ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesülnek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem ismert ilyen adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem ismert ilyen adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, hiszen városunkban szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Rakamaz városában a védőnői ellátás 2 fővel működik. A betöltött státuszok száma a foglalkoztatottak arányát figyelembe véve magas.

Az önkormányzat biztosítja a hatáskörébe tartozó közfeladatok közül az egészségügyi alapellátást, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést a város és a környező településeken élők számára.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	2	182	91,00
2019	2	211	105,50
2020	2	225	112,50
2021	2	225	112,50
2022	2	242	121,00
2023	2	233	116,50

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi gyermekorvosi ellátás három praxissal működik, melyek állnak rendelkezésre a gyermekek és szüleik fogadására. A gyermekorvosi szakellátáshoz való hozzáférés a városban megfelelő.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csek felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A ház gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt ház orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	3	0	0	n.a.	n.a.
2019	3	0	0	n.a.	n.a.
2020	3	0	0	n.a.	n.a.
2021	3	0	0	n.a.	n.a.
2022	3	0	0	n.a.	n.a.
2023	3	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tatar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az önkormányzat részére nincs pontos adat, de intézményi keretek között megoldott.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az alapellátás célja a gyermekek testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családokban történő nevelésük elősegítése. A gyermekek családból történő kiemelésének megelőzése. A személyes gondoskodás keretében tartozó gyermekvédelmi alapellátások egyik eleme a gyermekjóléti szolgáltatás. Az önkormányzat a városban élő gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését a család-gyermekjóléti szolgáltatás útján végzi, szervezi. A szolgáltatás keretében folyamatosan figyelemmel kísérik a városban élő gyermekek életkörülményeit, szociális helyzetüket, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteket, gyermekvédelmi és egyéb hatósági beavatkozásokat igénylő helyzeteket.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Rakamazon mini bölcsőde működik 2018 óta, ami maximális kihasználtsággal üzemel évről-évre.

Településünkön, 2025 májusában nyitotta meg kapuit a rakamazai görögkatolikus bölcsőde, amely a Nyíregyházi Egyházmegye fenntartásában épült meg 2024-ben, uniós és hazai forrásból, a helyi közösség nagy örömeire. A 48 férőhelyes, modern, energiahatékony intézmény, amely az oda járó gyermekek nevelését, keresztény értékrend mentén szolgálja, szeretetteljes és biztonságos környezetben. Az épület teljesen akadálymentesített, korszerű felszereltségű, és külön figyelmet fordít a környezettudatosságra is. A bölcsőde létrejötté a városban munkahelyeket is teremtett, hiszen tizenkét új álláshely kialakításával bővítette az elhelyezkedés lehetőségét. A nevelés során

hangsúlyos szerepet kapnak a görögkatolikus hagyományok, a közösségi nevelés, valamint a hitre nevelés alapjai is. Az intézményt 2024 novemberében adták át, hivatalos megáldására pedig 2025 májusában került sor.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődél férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődél férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődél férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődél férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	7	7	0	0
2020	0	0	0	0	7	7	0	0
2021	0	0	0	0	7	7	0	0
2022	0	0	0	0	8	8	0	0
2023	0	0	0	0	8	8	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatal Rakamazi Kirendeltsége vette át a gyámügyi feladatokat nagy részét. A Kirendeltség a Gyermekjóléti Szolgálat együttműködésével látja el a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat. Gyermekvédelmi szakellátási szolgáltatások városunkban nem működik.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A gyermekekkel kapcsolatban felmerülő krízishelyzetben a Gyermekjóléti Szolgálathoz lehet fordulni, akik a lehető legrövidebb határidőn belül segítséget nyújtanak. Krízishelyzet esetén önkormányzatunk a polgármesterre átruházott hatáskörénél fogva tud anyagi forrást, átmeneti segélyt, élelmiszert, ruházatot biztosítani, valamint hozzájárul a gyermekek családban való megtartásához. Átmeneti nevelésben lévő gyermekek szülei részére anyagi támogatást nyújt ahhoz, hogy a szülők látogatni tudják gyermeküket.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekeknek iskolai, óvodai foglalkozások keretén belül van lehetőségük egészségük fejlesztésére, a sport-, szabadidős programokhoz való hozzáférésre. Iskolánkban sportszakkörök működnek, ahol nagy létszámban vesznek részt a gyermekek és számos sporttevékenységekkel ismerkedhetnek meg. Az intézményeinkben az egészségfejlesztő programok folyamatosak, itt ismerkedhetnek meg a környezettudatos életmóddal.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Az Ady Endre úti iskolánkban üzemel konyha, mely a mai kornak megfelelő korszerűsítésen esett át. A konyhák üzemeltetését a Rakamazi Mesevár Óvoda keretein belül működő konyha biztosítja. Az önkormányzat az óvodás, iskolás gyermekek étkeztetését tízórai, ebéd és uzsonna biztosításával látja el. A gyermekek jelentős része rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül így étkeztetésük és tankönyvellátásuk ingyenes. A szünidei gyermekétkeztetést is ezen intézmény keretein belül biztosítja az Önkormányzat. Az Önkormányzat saját hatáskörében karácsonyi támogatást nyújt a 18. életévét be nem töltött gyermekek részére.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nem ismert ilyen adat.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem ismert ilyen adat.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az integrált oktatást, különös gondoskodást a gyermek életkorától és állapotától függően a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai-iskolai nevelés és oktatás keretében kerül megszervezésre. A HHH gyermekek száma az elmúlt 5 évben folyamatosan csökkent. A sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja. Ezen célcsoportoknál fontos szempont az esélyegyenlőség növelése, az SNI gyermekek integrált fejlesztése, hátrányos gyermekek gondozása. Intézményeinkben a feltételek megfelelőek a HHH gyermekek teljes körű ellátásához.

A 4.4 a). 1.,2.,3., és 4.táblázatokban láthatjuk a hátrányos, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket korcsoport szerinti lebontásban.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	128	14	10,94
2019	128	17	13,28
2020	116	22	18,97
2021	128	15	11,72
2022	142	13	9,15
2023	144	24	16,67

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	236	49	20,76
2019	244	33	13,52
2020	270	39	14,44
2021	282	57	20,21
2022	285	48	16,84
2023	304	69	22,70

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű a közép- és felsőoktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és felsőoktatási intézményi tanulók száma a közép- és felsőoktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és felsőoktatási intézményi tanulók aránya a közép- és felsőoktatásban (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók aránya a közép- és felsőoktatásban (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a közép- és felsőoktatásban (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	68	0
2019	79	0
2020	83	0
2021	91	0
2022	90	0
2023	175	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A 4.4.2 táblázat mutatja az óvodai nevelés adatait, beleértve a gyermekcsoportok számát, a férőhelyek számát, a feladatellátási helyek számát is. Az egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma 2016 és 2021 között közel azonos, 2021-től jelentősemelkedést mutat.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SHI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 099)
	fd	db	db	db	fd	db	fd	fd
2018	181	5	125	2	128	0	0	26
2019	176	5	125	2	128	0	0	26
2020	183	5	125	2	116	0	0	23
2021	186	5	125	2	128	0	0	26
2022	234	5	125	2	142	0	0	28
2023	248	5	125	2	144	0	0	29

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati adatgyűjtés

Az alábbi táblázatban láthatjuk az általános iskolai adatokat. Az egy osztályra jutó tanulók száma a nappali tagozaton 19-21 fő közötti a vizsgált időszakban.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fd	%
2018	0	12	2	19,67	2,54
2019	0	12	2	20,33	3,69
2020	0	13	3	20,77	1,43
2021	0	13	2	21,69	2,84
2022	0	12	2	23,75	5,61
2023	0	13	2	23,38	4,28

Forrás: TeIR, KSH Tstár

A 4.4.5 táblázat foglalja magában a 8. évfolyamot sikeresen befejezők létszámát a nappali oktatásban.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	33
2019	40
2020	19
2021	36
2022	36
2023	24

Forrás: TeIR, KSH Tstár

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A gyermek- és ifjúságvédelem területén fontos feladat a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, megszüntetése, kialakulásuk megelőzése.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A közszolgáltatás során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatt nem volt iskolai kimutatás.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A gyermekjóléti szolgáltatásokon belül a szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma 2016-tól csökkenő tendenciát mutat, amely 2023-tól újra emelkedik.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	0	0	63	26
2019	0	0	42	24
2020	0	0	46	20
2021	0	0	36	26
2022	0	0	78	17
2023	0	0	42	27

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
HH, HHH gyermekek nem megfelelő fejlesztése.	A hátrányos helyzetű tanulók pontos beazonosítása. Kompetencia felmérés eredményeinek, tanórán kívüli programokon való részvétel esetén a tanulók számának, eredményeinek vizsgálata, egyéni fejlesztési terv készítése.
Korszerűtlen oktatási-nevelési intézményben történő oktatás jelenléte	Bocskai úti Általános Iskola épületének korszerűsítése, energetikai fejlesztése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az elmúlt évek adatai alapján a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya, 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények, a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes édesanyák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: sokan vallják még ma is, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Az 5.1.1 táblázat a munkanélküliségi rátát mutatja be nemek szerinti eloszlásban. Ez alapján elmondhatjuk, hogy a nők és férfiak aránya a munkanélküliség tekintetében közel azonos.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	5,66	7,46	6,56%
2019	4,63	6,03	5,33%
2020	6,5	6,96	6,73%
2021	5,76	6,1	5,93%
2022	5,23	6,47	5,85%
2023	4,32	4,89	4,61%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az alábbi tábla szerint a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküli nők aránya az évek múlásával egyre nőtt.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	54,95	52,25
2019	48,17	60,76
2020	55,22	53,15
2021	57,47	57
2022	54,97	57,45
2023	51,85	45,71

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő álláskeresők száma is csökkent az elmúlt néhány évben.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	202	20
2019	164	19
2020	201	23
2021	174	22
2022	171	17
2023	135	10

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Fontos olyan képzési, oktatási programok szervezése, amely a GYES, GYED lejártát követően segíti a visszatérést a munka világába. Elenyésző a rész-, illetve rugalmas munkaidő és a távmunka alkalmazása. Ezek alkalmazása fontos munkaadótól és munkavállalótól is.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A gyermekeit nevelő nők esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyeit nagyban növelik a város gyermekek részére biztosított napközbeni ellátást szolgáló óvodai szolgáltatások biztosítása. A családi napközbeni hálózat minden igényt kielégít.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem tapasztalható városunkban.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Városunkban bölcsődei szolgáltatás 2018. szeptembere óta működik. Óvodai ellátás biztosított, váró lista, férőhelyhiány nincs.

Rakamaz városában a védőnői ellátás 2 fővel működik. A betöltött státuszok száma a foglalkoztatottak arányát figyelembe véve magas.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	2	182	91
2019	2	211	105,5
2020	2	225	113
2021	2	225	112,5
2022	2	242	121
2023	2	233	116,5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rakamazon 2018 óta mini bölcsőde üzemel, mely nyitása óta teljes létszámmal működik. A bölcsőde kihasználtsága maximális, mellyel a város segíti a hátrányos helyzetben lévő gyesről a munkaerőpiacra visszatérő édesanyákat, családokat.

Az RRF-pályázatból Rakamazon új görögkatolikus bölcsődét építettek, melyet 2024. november 18-án adtak át. Ez az első ilyen típusú intézmény a településen, amely 48 gyermek ellátására alkalmas, és 12 új munkahelyet teremt.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődél férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődél férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődél férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődél férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	7	7	0	0
2020	0	0	0	0	7	7	0	0
2021	0	0	0	0	7	7	0	0
2022	0	0	0	0	8	8	0	0
2023	0	0	0	0	8	8	0	0

Forrás: TELR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek érdekében a szociálisan nehéz helyzetben élő kismamákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A gyermekgondozással kapcsolatos ismereteket már várandós korban el kell kezdeni. Ebben segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében a helyi szociális szolgáltatók.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket ért erőszak nagy része családban marad, hiszen a nőket ért erőszakos cselekedetek nagy része még felderíthetetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, védőnői hálózat és a rendőri tevékenység eredményeként egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják problémáikkal hová fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások a vármegye székhelyen elérhetőek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők szerepvállalását önkormányzatunk intézményeiben is erősítik. Rakamaz településen az intézményvezetői feladatokat a Hivatal kivételével nők látják el. Településünkön a közszférában (közigazgatás, közművelődés, közoktatás, szociális ellátás) lényegesen magas a nők aránya.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A város női lakossága hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon. Oka a magyar társadalom családmodelljében talál választ: nők a háztartás körül kell, hogy szerepeljenek nem a munkaerő-piacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekeiket egyedül nevelő, álláskereső nők kiszolgáltatottsága	Gyermekei/t egyedül nevelő anyák foglalkoztatásának biztosítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorú népesség családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasságok és növekszik az özvegyek aránya. E korosztálynál magas és gyakori a depresszió és a demencia kialakulása.

Ez a táblázat az öregedési indexet szemlélteti, ami bár lassuló ütemben, de folyamatos csökkenést mutat. Míg 2016-ban 100 gyermekre 132 idős ember jutott, úgy 2021-re ez az érték 124 főre változott.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	886	690	130,29%
2019	891	698	127,65%
2020	897	727	123,38%
2021	902	730	123,56%
2022	888	782	113,55%
2023	890	802	110,97%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb ellátásban részesülők száma összességében nem változott.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	469	756	1225
2019	463	756	1219
2020	447	739	1186
2021	427	727	1154
2022	408	717	1125
2023	403	710	1113

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2016 óta átlagosan nagyobb a mennyisége az öregségi nyugdíjban részesülő nőknek mint a férfiaknak. Ezen belül is a nők aránya majdnem duplája a férfiakénak.

Az özvegyi nyugdíjban részesülő nők száma is jóval meghaladja a férfiakét.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások						
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)
2018	6	0	322	598	2	34
2019	5	0	330	607	1	31
2020	5	0	315	591	4	36
2021	4	0	312	586	2	29
2022	4	0	308	587	1	22
2023	5	0	308	585	2	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A társadalmi adottságok nagymértékben befolyásolják e korosztály szociális helyzetét, életfilozófiáját. Városunkban a magas munkanélküliségi adatok kedvezőtlenek az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának előremozdítására, az idősebb korosztályt jobban sújtja a munkanélküliség problematikája.

A táblázatból jól látszik, hogy a nyilvántartott álláskereső csoportján belül a 61 éves vagy afeletti korosztály van többségben, őket követi a 41–45 év közötti csoport. A legkisebb ez az arány az 56–60 év közöttiek csoportjában.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	202	164	201	174	171	135
41-45 év (TS 042)	Fő	26	19	21	20	24	12
	%	12,87%	11,59%	10,45%	11,49%	14,04%	8,89%
46-50 év (TS 043)	Fő	24	17	22	15	21	17
	%	11,88%	10,37%	10,95%	9,20%	12,28%	12,59%
51-55 év (TS 044)	Fő	13	18	18	15	19	15
	%	6,44%	10,98%	8,96%	8,62%	11,11%	11,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	24	13	22	13	12	15
	%	11,88%	7,93%	10,95%	7,47%	7,02%	11,11%
61 éves, vagy afelélt (TS 046)	Fő	24	27	24	29	31	23
	%	11,88%	16,46%	11,94%	16,67%	18,13%	17,04%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen; A munkahelyvédelmi program segíthet az idősebb korosztály elhelyezkedési problémáján, a nyugdíjas korosztály foglalkoztatásának lehetőségén és egyéb foglalkoztatásukat támogató programok keretén belül.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.: Nem áll rendelkezésünkre információ.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;
A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. A szociális alapszolgáltatások közül elérhető a nappali ellátások keretében az időskorúak ellátása. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés is biztosított az idősebb korosztály számára. Három háziorvosi praxis működik településünkön. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybevétele a megyeszékhely Nyíregyháza városa és Tokaj városa ad lehetőséget.
A táblázat megegyezik a 6.1.1-es táblázattal.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	469	756	1225
2019	463	756	1219
2020	447	739	1186
2021	427	727	1154
2022	408	717	1125
2023	403	710	1113

Forrás: TelR, KSH Tstar

A nappali ellátásban részesülő 65 év felettiek száma 2016-tól kezdve növekszik, ugyanez elmondható a házi segítségnyújtásban részesülőkről is.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	886	21	60	187
2019	891	21	62	182
2020	897	20	60	180
2021	902	19	78	181
2022	888	16	80	197
2023	890	18	79	179

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A település időseinek részére kulturális, közművelődési szolgáltatáshoz való hozzáférést a Városi Művelődési Központ és a Rakamazi Gondozási Központ tud biztosítani (Idősek Napja, Összefogás Nyugdíjas Klub). Karácsonyi támogatásban részesülnek a Rakamazon állandó lakóhellyel rendelkezők, akik a 60. életévüket betöltötték.

c) idősök informatikai jártassága;

Nem áll rendelkezésünkre információ.

d) a generációk közötti programok.

Nem áll rendelkezésünkre információ.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Rakamaz városában is működik az Idősek Klubja, melyen azon nyugdíjasokat várják, akik társaságra és programokra vágyanak és azokat, akik párjukkal élnek és szeretnék napjaikat társaságban tölteni. Intézményünkben az idős korosztály számára zenés programok, kézművesség, kirándulások, különböző korosztályhoz illő játékok és egyéb rendezvények várják az érdeklődő idősebb korosztályt.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idős emberek biztonságának hiánya	Rizikó csoportba tartozó idős emberek helyzetének feltárása, segítségadás szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Rakamazon az elmúlt 5 évben csökkent a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma mind a nők, mind a férfiak tekintetében.

7.1.1.számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	105	106	211
2019	92	94	186
2020	84	85	169
2021	73	85	158
2022	61	77	138
2023	58	73	131

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma 2016 és 2023 között nulla fő.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Rakamaz város önkormányzatának nincs pontos statisztikai adata a településünkön fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékossgal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Városunk feladata olyan környezet kialakítása, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, iskoláztatási, kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozás területén is.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élő személyek elszigeteltek a társadalomban, így családtagjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől. Városunkban élő fogyatékos emberek számára támogató intézmény, szolgáltatás és program nagyon ritka esetekben van jelen.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nem áll rendelkezésünkre információ.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A munkaerőpiacon való részvétellel (normál vagy védett munkahelyen) pénzbeli és nem pénzbeli járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. A munka lehetősége elősegíti a személyiség fejlődését, meghatározza státuszát és elismertséget is biztosíthat. A munka a társadalomba való beilleszkedést és a társadalmi kapcsolatok kialakulását is lehetővé teszi. Ezen ellátások között jelen vannak a fogyatékos személyek is (alanyi jogon járó közgyógyellátás, fogyatékosági támogatás, súlyos fogyatékos hozzátartozójának ápolási díja). Önkormányzatunk az éves költségvetési rendeletében külön egyéb kedvezményt címzetten a fogyatékkal élő személyek részére nem tud biztosítani.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A városunkban 3 db háziorvosi-, valamint 1 fogorvosi rendelő található melynek megközelíthetősége könnyű, a buszmegálló és a parkolás is megfelelően biztosított.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Középületeink, közszolgáltatást nyújtó intézményeink akadálymentesítése biztosított. Az érvényben lévő jogszabályoknak eleget téve új beruházásaink, épület felújítás, korszerűsítés akadálymentesített környezet biztosításával történik. A város vezetőségének alapelve, hogy általános elvárásként jelenjen meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere minden közintézményünkben.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékkal élő személyekről nem rendelkezünk statisztikai adatokkal. Kettő tényező kerül előtérbe: építési beruházásainknál a fizikai akadálymentesítés, további fejlesztéseink esetében a fogyatékkal élők számára biztosított info-kommunikációs hozzáférés és eszközök, szolgáltatások használatához való hozzáférés biztosítása.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A fogyatékkal élő személyekről nem rendelkezünk statisztikai adatokkal. Kettő tényező kerül előtérbe: építési beruházásainknál a fizikai akadálymentesítés, további fejlesztéseink esetében a fogyatékkal élők számára biztosított info-kommunikációs hozzáférés és eszközök, szolgáltatások használatához való hozzáférés biztosítása.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesíthetősége;

Elmaradásunk a fogyatékossgal élő személyek felé a közösségi közlekedés akadálymentességének biztosítása (játszóterek, járdák, zöldterületek stb.). A közlekedési nehézségek miatt fontos a távmunka lehetőségének biztosítása.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.);

A fogyatékos személyek számára jelenleg városunkban speciális közlekedési megoldások nem biztosítottak, fogyatékosok nappali intézménye nem működik.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem releváns.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem ismert ilyen program a településen.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem ismert ilyen program a településen.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Városunk nem rendelkezik, vagy csak kevés adattal rendelkezik a fogyatékossgal élőkről	Információ szerzés a városban élő fogyatékossgal élők foglalkoztatásáról

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Zárt közösségi és szabadidős tevékenységeket kielégítő közösségi hely hiánya	Belváros fejlesztése Rakamazon- Élhető települések
Margaréta, Muskáti, Nefelejcs utak rossz állapota	Magyar Falu Program - Út, híd, járda és gyalogos átkelőhely pályázat 2025.
Elavult gazdaságtalanul működő lámpatestek	Közvilágítás korszerűsítése
az ivóvízhálózat korszerűsítésre szorul	Rakamaz-Tiszanagyfalu ivóvízminőség-javító program

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A Nemzeti Civil Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának elősegítése. Rakamaz városában több civil szervezet is működik (Nyugdíjas Egyesület, Polgárőrség stb.), ahol szoros az összefogás a város kulturális és művelődési életében egyaránt. Éve szinten számos városi rendezvény szervezésében, lebonyolításában aktívan közreműködnek, illetve szervezetük által programokat, rendezvényeket szerveznek. A város lakossága nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain (Jótekonysági bál, Idősek Napja, Farsangi mulatságok, Majális, Almafesztivál stb.). Ennek alapján érzékelhető a civil társadalom aktív részvétele.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat döntéseinek előkészítésében partnerként bevonásra kerülnek a nemzetiségi önkormányzatok (roma, német, ruszin), esetenként az egyházi és civil szervezetek.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Nincs adat.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs adat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Nincs adat.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs adat.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Rakamaz városa kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a helyi társadalmat, gazdasági szereplőket aktívan bevonja a város fejlesztési elképzeléseibe azok sikeres megvalósításába, így a Helyi Esélyegyenlőségi Programban megfogalmazott intézkedési tervek megvalósításában is.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program készítése, kidolgozása során megtörtént a legfontosabb partnerségi csoportok azonosítása, a partnerség céljainak meghatározása:

- a város lakossága
- civil szervezetek, egyesületek, alapítványok, önszerveződések
- nemzetiségi önkormányzatok (roma, német, ruszin)
- helyi vállalkozások
- egyházak
- oktatási, nevelési intézmények

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

HEP fórum az elmúlt években nem került szervezésre azonban a jövőben szeretnénk ilyen irányú intézkedéseket létrehozni.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szociális és egészségügyi szakemberek együttműködése. A célcsoport életminőségének folyamatos vizsgálata. Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése. Komplex programok szervezése. Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása.	Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Család-segítő Szolgálat. Oktatás, Kulturális és Szociális Bizottság.
Idősek	Szociális, közművelődési, egészségügyi, sport szolgáltatások bővítése. Generációs programok szervezése. Nyilvánosság eszközeinek bővítése. Tájékoztatás, megelőzés.	Idősekkel foglalkozó civil szervezetek. Helyi rendőr őrs. Gondozási Központ. Egészségügyi Szolgálat.
Nők	Képzési programok körének szélesítése. Napközbeni ellátás bővítése. Elmagányosodás megelőzése.	Városi Művelődési Központ. Civil szervezetek.
Fogyatékkal élők	Akadályok megszüntetése. Elemzések készítése, problémák feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése. A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele.	Egészségügyi Szolgálat. Helyi és Megyei Mozgáskorlátozottak Egyesülete.

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség	Folyamatos közfoglalkoztatás, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, képzések szervezése.
	A szegénység oka és következménye az alacsony iskolai végzettség	Folyamatos közfoglalkoztatás, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, képzések szervezése.
Gyermekek	HH, HHH gyermekek nem megfelelő fejlesztése.	A hátrányos helyzetű tanulók pontos beazonosítása. Kompetencia felmérés eredményeinek, tanórán kívüli programokon való részvétel esetén a tanulók számának, eredményeinek vizsgálata, egyéni fejlesztési terv készítése.

	Korszerűtlen oktatási-nevelési intézményben történő oktatás jelenléte	Bocskai úti általános Iskola épületének korszerűsítése, energetikai fejlesztése
Idősek	Idős emberek biztonságának hiánya	Rizikó csoportba tartozó idős emberek helyzetének feltárása, segítségadás szervezése
Nők	Gyermekeiket egyedül nevelő, álláskereső nők kiszolgáltatottsága	Gyermekei/ei/t egyedül nevelő anyák foglalkoztatásának biztosítása
Fogyatékkal élők	Városunk nem rendelkezik, vagy csak kevés adattal rendelkezik a fogyatékkal élőkről	Információ szerzés a városban élő fogyatékkal élők foglalkoztatásáról
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Zárt közösségi és szabadidős tevékenységeket kielégítő közösségi hely hiánya	Belváros fejlesztése Rakamazon-Élhető települések
	Margaréta, Muskáti, Nefelejcs utak rossz állapota	Magyar Falu Program - Út, híd, járda és gyalogos átkelőhely pályázat 2025.
	Elavult gazdaságatlanul működő lámpatestek	Közüvilágítás korszerűsítése
	az ivóvízhálózat korszerűsítésre szorul	Rakamaz-Tiszanagyfalu ivóvízminőség-javító program

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalmi integrációját segítik, hátrányos helyzetűk és hátrányos megkülönböztetésük csökken.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők száma fokozatosan csökkenjen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek napközbeni ellátásának segítségét az iskoláskorúak esetében a tanulási hátrányok csökkentését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek helyzetére, segítségük azzal a szándékkal, hogy minél tovább saját otthonukban maradhassanak. Felmerülő igények esetén szociális ellátásokhoz való hozzájutás biztosítása.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítását, abból a célból, hogy megkönnyítsük a nők munkaerőpiacra való visszajutását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők segítésére valamennyi közintézmény akadálymentesítésének biztosításával.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) „A 2025-ös felülvizsgálat során kiegészített IT tábla.”

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Az intézkedés címe, megnevezése	A helyszínenkénti követelmények felmérés egyetemes problémák megnevezése	Az intézkedés elnevezése, leírása	A célkitűzés, az intézkedés stratégiai dokumentumai	A cél leírása, az intézkedés leírása	Az intézkedés leírása	Az intézkedés leírása	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításának időpontja (kezdés, befejezés, technikai)	Az intézkedés megvalósításának időpontja (kezdés, befejezés, technikai)	Összefoglalás, az intézkedés megvalósításának eredménye
1	Bérvisszatérítési program	Modern, a mai koraknak megfelelő záró köröségi és támogatási program	Összefoglaló program	Magyar Nemzeti Társadalmi Fejlesztési Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Életpályák támogatása, a pályázati kiírások megvalósításának határideje	2023.06.30.	2023.06.30.	Az intézkedés megvalósításának határideje	2023.06.30.	2023.06.30.	Összefoglaló, az intézkedés megvalósításának eredménye
2	Magyar Föld Program	Az életpályák támogatása, a pályázati kiírások megvalósításának határideje	Összefoglaló program	Magyar Nemzeti Társadalmi Fejlesztési Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Életpályák támogatása, a pályázati kiírások megvalósításának határideje	2023.06.30.	2023.06.30.	Az intézkedés megvalósításának határideje	2023.06.30.	2023.06.30.	Összefoglaló, az intézkedés megvalósításának eredménye
3	Magyar Föld Program	Az életpályák támogatása, a pályázati kiírások megvalósításának határideje	Összefoglaló program	Magyar Nemzeti Társadalmi Fejlesztési Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Életpályák támogatása, a pályázati kiírások megvalósításának határideje	2023.06.30.	2023.06.30.	Az intézkedés megvalósításának határideje	2023.06.30.	2023.06.30.	Összefoglaló, az intézkedés megvalósításának eredménye
4	Magyar Föld Program	Az életpályák támogatása, a pályázati kiírások megvalósításának határideje	Összefoglaló program	Magyar Nemzeti Társadalmi Fejlesztési Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Életpályák támogatása, a pályázati kiírások megvalósításának határideje	2023.06.30.	2023.06.30.	Az intézkedés megvalósításának határideje	2023.06.30.	2023.06.30.	Összefoglaló, az intézkedés megvalósításának eredménye

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés száma	A helyszínelvétel továbbfejlesztésében teljesítési elvárások probléma megnevezése	Az intézkedésről írt kivonat	A célkitűzés össhangja egyéb szervezeti dokumentumokkal	A cél megvalósítása irányú szervezeti munkaterv	Az intézkedés tartalmi területe	Az intézkedés folyamata	Az intézkedés megvalósításának időpontja	Az intézkedés megvalósításának helyszíne	Az intézkedés megvalósításának szervezeti területe	Az intézkedés megvalósításának szervezeti területe	Összefoglalás az intézkedés megvalósításáról
1	A helyszínelvétel továbbfejlesztésében teljesítési elvárások probléma megnevezése	Az intézkedésről írt kivonat	A célkitűzés össhangja egyéb szervezeti dokumentumokkal	A cél megvalósítása irányú szervezeti munkaterv	Az intézkedés tartalmi területe	Az intézkedés folyamata	Az intézkedés megvalósításának időpontja	Az intézkedés megvalósításának helyszíne	Az intézkedés megvalósításának szervezeti területe	Az intézkedés megvalósításának szervezeti területe	Összefoglalás az intézkedés megvalósításáról
2	A helyszínelvétel továbbfejlesztésében teljesítési elvárások probléma megnevezése	Az intézkedésről írt kivonat	A célkitűzés össhangja egyéb szervezeti dokumentumokkal	A cél megvalósítása irányú szervezeti munkaterv	Az intézkedés tartalmi területe	Az intézkedés folyamata	Az intézkedés megvalósításának időpontja	Az intézkedés megvalósításának helyszíne	Az intézkedés megvalósításának szervezeti területe	Az intézkedés megvalósításának szervezeti területe	Összefoglalás az intézkedés megvalósításáról

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorozata	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzettől való következtetésben felmerülő problémák megnevezése	Az intézkedés célja röviden	Az intézkedés leírása	Az intézkedés célja	Az intézkedés leírása	Az intézkedés célja	Az intézkedés leírása	Az intézkedés célja	Az intézkedés leírása	Az intézkedés célja	Az intézkedés leírása
I	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása	Önkormányzatok szociális szolgálatának működésének javítása
IV. Az idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása	Idős emberek életkörülményeinek javítása
V. A foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása	Foglalkoztatás feltételeinek javítása

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

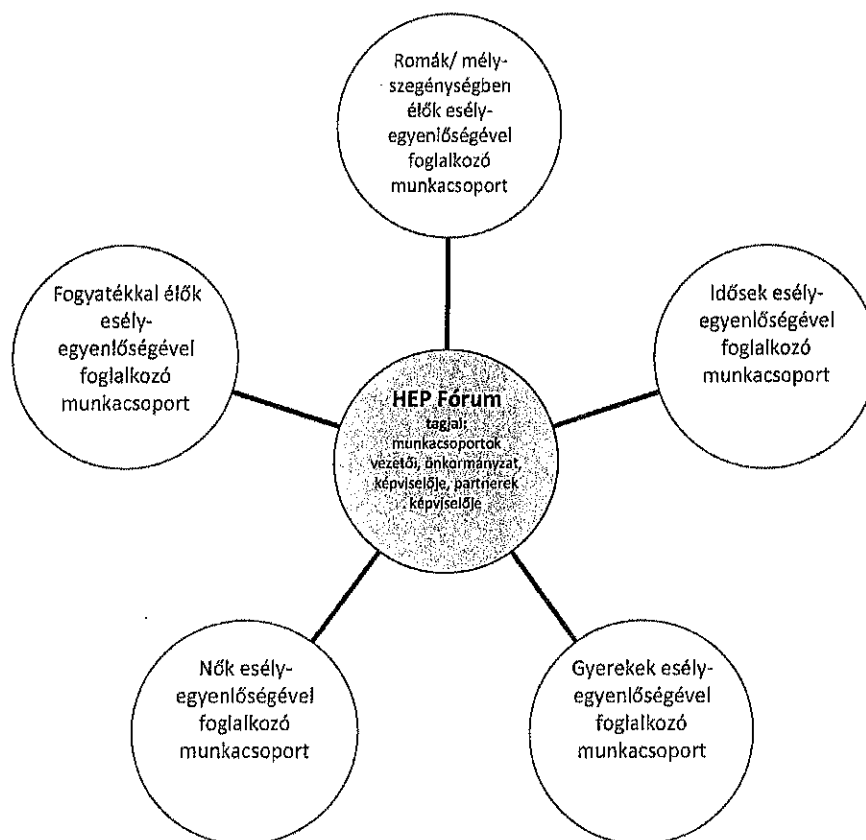
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület faktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/község önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az

esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzatokkal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Rakamaz Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Rakamaz Város Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 107/2023. VI.29. számú határozatával elfogadta.

III. Ezt követően Rakamaz Város Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 110/2025. (VII.31.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

B e j e l e n t é s :

Bodnár László polgármester:

Tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet arról, hogy a Képviselő-testület által a 39/2025. (II.14.) KT. határozatával elfogadott 2025. évi szabadságolási ütemtervben 2025. július 21. napjától 2025. július 25. napjáig tervezett szabadságomból 3 napot, július 23-tól július 25-ig vettem igénybe. Kérem, hogy a letöltött szabadságomat tudomásul venni szíveskedjenek.

Bodnár László polgármester a bejelentéssel kapcsolatosan személyes érintettségét bejelenti.

Ezt követően Bodnár László polgármester az alábbi határozat-tervezetet bocsátotta szavazásra:

„A Képviselő-testület

Bodnár László polgármester 2025. július 23-25. között letöltött szabadságát tudomásul veszi.”

A Képviselő-testület 6 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
111/2025. (VII.31.) KT.
h a t á r o z a t a

Bodnár László polgármester szabadságának tudomásul vétele

A Képviselő-testület

Bodnár László polgármester 2025. július 23-25. között letöltött szabadságát **tudomásul veszi.**

Más napirend nem lévén Bodnár László polgármester az ülést 9⁴⁵ órakor bezárta.

K.m.f.

Bodnár László
polgármester

Dr. Kóder László
jegyző